

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ REVIDOVANI NACRT PRAVILNIKA O IZVJEŠTAVANJU

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK) ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje revidovanog nacrtu Pravilnika o izvještavanju (u daljem tekstu: Pravilnik). Obrazloženje je izrađeno da bi se omogućilo javnosti razumijevanje pravne osnove koju FERK mora uvažavati u postupku donošenja općih akata kojima se, na osnovu zakonskog ovlaštenja, na opći način uređuju pravni odnosi u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi. Obrazloženje takođe objašnjava da je FERK nastojao kreirati revidovani nacrt Pravilnika, koji će kroz transparentan i efikasan proces izvještavanja, na jedinstven, cjelovit i sveobuhvatan način utvrditi obaveze imaoća dozvola u pogledu dostavljanja izvještaja, informacija, podataka i drugih dokumenata FERK-u.

I. PRAVNI OSNOV

Zakon o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/02, 24/05, 38/05 i 61/09), Statut Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 13/04), Poslovnik o radu FERK-a („Službene novine Federacije BiH“ broj 59/04), Pravilnik za izdavanje dozvola-licenci („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/05), Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Službene novine Federacije BiH broj 45/05), Pravilnik o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 37/05), Odluka o Regulatornom kontnom planu („Službene novine Federacije BiH“ broj 58/08).

Radi ostvarenja ciljeva određenih Zakonom o električnoj energiji (u daljem tekstu: Zakon), osnovan je FERK čije su nadležnosti u izvršavanju njegovih ovlaštenja i funkcija propisane članovima 14. i 15. Zakona.

Članom 14. Zakona propisane su sljedeće nadležnosti FERK-a: nadgledanje i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključivši i trgovce električnom energijom, propisivanje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca električnom energijom, utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce, izdavanje ili oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje i trgovinu električne energije, izdavanje prethodnih dozvola za izgradnju i dozvola za korištenje elektorenergetskih objekata osim objekata za prenos električne energije, utvrđivanje Općih uslova za isporuku električne energije.

U izvršavanju svojih ovlaštenja i obavljanju svojih funkcija prema navedenom Zakonu, članom 15. Zakona propisano je da je Regulatorna komisija obavezna da na osnovama koje propiše Državna komisija reguliše tržište električne energije na način da osigura transparentne i ravnopravne odnose između svih učesnika, štiti prava kupaca, elektroprivrednih društava za distribuciju i proizvođača električne energije, te nadgleda odnose u elektroenergetskom sektoru, stvara uslove za efikasan, pouzdan i ekonomičan sistem proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom, stvara uslove za efikasnost, ekonomičnost i sigurnost pri korištenju električne energije, stvara uslove za razvoj elektroenergetskog sistema (proizvodnje i distribucije), reguliše kvalitet usluga na svim nivoima, kao i tarife i naknade koje se plaćaju za monopolske usluge u distribuciji, imajući u vidu interese i potrebe svih korisnika za snabdijevanje električnom energijom, nadgleda efikasnost mehanizama i procesa radi osiguranja razumne ravnoteže između potražnje i ponude električne energije, vodi računa o zaštiti zdravlja, sigurnosti ljudi i zaštiti okoline.

Da bi Regulatorna komisija mogla izvršavati date nadležnosti i ispunjavati utvrđene joj obaveze, članom 30. Zakona o električnoj energiji propisano je da Regulatorna komisija može zahtijevati od svakog imaoca dozvole da osigura podatke i informacije koje su joj potrebne u primjeni ovog Zakona, a da su imaoci dozvole dužni dostavljati te podatke i informacije u traženim rokovima te saradivati sa Regulatornom komisijom. U skladu sa članom 86. stavom (4) Zakona o električnoj energiji FERK donosi provedbene propise u skladu sa navedenim ovlaštenjima.

Statutom Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Statut) određeni su poslovi iz nadležnosti FERK-a i aktivnosti u vezi sa istim, dok je članom 37. stavom (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Poslovnik) određeno da FERK pravilnikom bliže razrađuje zakonske propise u okviru nadležnosti i ovlaštenja koja su zakonima data FERK-u, kao i pitanja unutrašnje organizacije i rada FERK-a.

Pravilnikom za izdavanje dozvola-licenci FERK-a, u članu 7. je između ostalog propisano da FERK nadgleda obavljanje licencirane djelatnosti, sve aspekte usaglašavanja imaoca dozvole sa uslovima dozvole, kao i svim odredbama i pravilima FERK-a, pridržavanje imaoca dozvole uslova dozvole i FERK-ovih pravila, a da imalac dozvole mora dostaviti FERK-u izvještaj o svojim finansijskim, tehničkim, organizacionim i ostalim podacima i da je dužan saradivati sa FERK-om u smislu pružanja svih podataka koje FERK traži u toku vremenskog perioda za koji je dozvola izdata.

Pravilnikom o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine članom 15. stavom (3) propisano je da ukoliko se iz sažetka komentara zainteresovanih strana ocijeni da je neophodna suštinska revizija nacрта pravila i propisa, FERK obnavlja postupak opće rasprave.

Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke u članu 53. FERK je propisao obavezan sadržaj zahtjeva za tarife, uključujući i potrebne dokumente i

podatke, dok je članom 63. ovog Pravilnika i članom 81. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi propisao da bez obzira da li je postupak u toku ili ne, strane u postupku moraju sarađivati u pogledu bilo kojeg FERK-ovog zahtjeva za informacijama, da bi FERK-u omogućili izvršavanje njegovih nadležnosti u skladu sa Zakonom i pravilnicima FERK-a.

Odlukom o regulatornom kontnom planu, u članu 2. stavu (4) FERK je propisao primjenu Regulatornog kontnog plana u cilju jedinstvenog evidentiranja sredstava, izvora sredstava, troškova, prihoda i rashoda koji će doprinijeti efikasnijem izvještavanju od elektroprivrednih društava na području Federacije BiH za potrebe regulatornog procesa, dok je članom 17. stavom (1) propisao da FERK može po potrebi prilagoditi propisane formulare koji se dostavljaju u tarifnom postupku prema Regulatornom kontnom planu.

Članom 41. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da nakon završetka roka za javne komentare i nakon javne rasprave vezane za predloženo pravilo ili propis, nadležni organizacioni dio FERK-a izrađuje prijedlog pravila i propisa, uključujući usvojene komentare javnosti, koji stavlja na razmatranje i usvajanje na nekoj od narednih redovnih sjednica FERK-a, dok je članom 42. Poslovnika propisano da ukoliko se iz sažetka komentara zainteresovanih strana ocijeni da je neophodna suštinska revizija nacрта pravila i propisa, FERK obnavlja postupak javne rasprave.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Osnovni razlog za donošenje Pravilnika je da se, u skladu sa Zakonom datim ovlaštenjem FERK-u da može zahtijevati od imaoca dozvole da osigura podatke i informacije koje su potrebne FERK-u u primjeni ovog Zakona, kao i propisanom obavezom imaocima dozvole da dostavljaju podatke i informacije u traženim rokovima i sarađuju sa FERK-om, na jedinstven, cjelovit i sveobuhvatan način utvrde obaveze imaoca dozvola u pogledu dostavljanja izvještaja, informacija, podataka i drugih dokumenata FERK-u, te propišu sadržaj, način i rokovi dostavljanja, kao i način prikupljanja i obrade statističkih podataka o cijenama električne energije u skladu sa novom metodologijom Eurostata, a po Odluci Komisije od 07.06.2007. godine (2207/394/EC) koji se odnosi na izmjenu Direktive 90/377/EEC, da bi FERK mogao izvršavati propisane nadležnosti i ispunjavati utvrđene obaveze.

Navedeni razlozi trebaju omogućiti postizanje ciljeva koji su FERK-u postavljeni Zakonom, Statutom i Poslovníkom, a sve u cilju uključivanja u međunarodno tržište električne energije i uvođenje konkurencije, kao i onemogućavanja monopola u elektroprivrednoj djelatnosti, zaštite općeg javnog interesa, stvaranja uslova za racionalan i ekonomičan razvoj djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, stvaranja poticaja za postojanje i rad elektroprivrednih društava na načelima nediskriminacije i ravnopravnosti.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA

Pravilnikom se bliže uređuju obaveze imaoca dozvola koji primjenjuju Regulatorni kontni plan, a koji obavljaju elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom (I i II reda), te međunarodne trgovine, da dostavljaju izvještaje, podatke, informacije i druga dokumenta FERK-u, kao i sadržaj, način i rokovi izvještavanja.

Pravilnikom je definisano da se pod izvještajem smatraju dokumentacija imaoca dozvole; planirane mjere i aktivnosti koje se odnose na obaveze restrukturiranja, unapređenje finansijskog upravljanja, smanjenje distributivnih gubitaka električne energije i drugih obaveza propisanih zakonom i podzakonskim aktima, kao i izvještaji o njihovoj realizaciji; izvještaji o značajnim događajima koji mogu imati uticaja na poslovanje imaoca dozvole i tehnički i finansijski podaci na propisanim obrascima, i isti se Pravilnikom posebno razrađuju.

Propisan je takođe i način dostavljanja izvještaja, obaveznost potvrde izvora informacija, način preuzimanja propisanih obrazaca, kao i obaveza dostavljanja dodatnih informacija. Pravilnikom je propisan i način obrade statističkih podataka o cijenama električne energije u skladu sa novoj Metodologiji Eurostata za domaćinstva i industrijske kupce.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha Obrazloženja je informisanje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama Pravilnika i predstavlja dodatak Pravilnika, sa rješenjima Zakonom određenih pitanja iz ove oblasti.

Obrazloženje ima za svrhu i poticanje rasprave o odredbama Pravilnika u cilju postizanja što boljih rješenja, a na osnovu datih informacija.

Nacrt Pravilnika o izvještavanju je bio predmet općih rasprava održanih u Mostaru, 20.11.2009. godine, u Sarajevu 23.11.2009. godine i u Tuzli 24.11.2009. godine.

Obzirom da su komentari zaineresovanih strana, kao i nova saznanja do kojih se došlo u FERK-u u periodu od izrade nacrta Pravilnika o izvještavanju bili takve prirode da je bilo potrebno neke odredbe nacrta Pravilnika o izvještavanju suštinski izmijeniti odnosno dopuniti, pristupilo se izradi revidovanog nacrta Pravilnika, a u skladu sa članom 42. Poslovnika o radu FERK-a i članom 15. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, te je revidovani nacrt Pravilnika o izvještavanju bio predmet razmatranja na IV redovnoj sjednici FERK-a.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a

Revidovani nacrt Pravilnika FERK je usvojio na IV redovnoj sjednici održanoj dana 16.marta 2010. godine. Održana sjednica bila je otvorena za javnost, a Obavještenje o održavanju sjednice objavljeno je dana 09. marta 2010. godine, na oglasnoj tabli FERK-a i na web stranici FERK-a.

Pored revidovanog nacrta Pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst Obrazloženja uz ovaj revidovani nacrt.

Obavještenje za javnost za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave tokom kojih će FERK primati komentare javnosti, objavit će se u dvoje dnevne novine koje su dostupne na teritoriji cijele FBiH kao i na web stranici FERK-a, u skladu sa planskim aktivnostima FERK-a.